

Nr 388.

Av herr **Sandberg**, *angående utarbetande av officiella årliga redogörelser för de viktigaste under året tillkomna lagarna och författningarna.*

Varje år tillkommer genom riksdagens beslut en hel rad nya lagar och författningar. Lagstiftningsmaskineriets takt har under senare år betydligt ökat, och ingenting tyder på att någon minskning är att förvänta. Detta hänger givetvis samman bl. a. med de allt mer omfattande statliga åtgärderna på olika områden och det allt mer utvecklade samhällsmaskineriet.

De nya lagarna och författningarna gripa mer eller mindre märkbart in i den enskilde medborgarens dagliga liv. Och alla äro vi skyldiga att noggrant efterleva vad som sålunda blivit stadgat och bestämt. Men endast ett jämförelsevis litet antal medborgare har en närmare kännedom om vad saken gäller eller möjlighet att vid behov läsa därom i skrifterna. Man kan ju inte begära att det stora flertalet skall hava råd, tid och intresse för att hålla sig med exempelvis svensk författningssamling. Den stora allmänheten är nog av begripliga skäl mycket okunnig om de lagar, som undan för undan stiftas men som dock skola av alla som de angå efterkommas. Det måste därför anses mycket önskvärt, om en bättre allmän information i dessa ting än som nu gives kunde komma samhällets medlemmar till del. En viktig förutsättning för en god laglydnad är dock att man vet vilka lagar och bestämmelser, som finnas, åtminstone de viktigaste, och deras huvudsakliga innehåll.

De medel till kännedom därom som nu finnas för medborgarna i gemen synas vara antingen för ofullständiga och av tillfällig natur eller också för tunga och omfattande för att kunna av var man användas. Pressen är nu den förnämsta populära informationskällan, och den lämnar ju i regel värdefulla redogörelser om föreliggande eller antagna lagförslag, men någon samlad redogörelse, till vilken man vid behov kan återgå för att uppfriska sitt minne, erhålles givetvis icke på denna väg. Likaså äro de genom radio givna översikterna om än i och för sig nyttiga endast någonting för stunden där detaljerna lätt glömmas.

Ett flertal lagar träda i kraft vid årsskiftet. Det vore då värdefullt att vid denna tid erhålla en översikt av de viktigaste av dessa och även av dem, som träda i kraft vid en senare tidpunkt på året. Det borde kunna utfinnas något lämpligt sätt att upplysa allmänheten på ifrågavarande område. Under krisåren fann folkhushållningsdepartementet att man kunde effektivt bringa

en ny förordning till allmänhetens kännedom med anlitande samtidigt av radio, tidningsannonser och cirkulärkungörelser till alla de direkt berörda. Under denna tid gjordes också broschyrer, som gingo ut till alla hushåll i landet. I pressen har framkommit tanken på en anordning, som har vissa beröringspunkter med de sistnämnda sätten, nämligen en till medborgaren riktad »lagårsbok», en officiell men samtidigt populär sammanfattning av nya lagar och lagförändringar. Sådana årligen utkommande redogörelser bleve samlade en god uppslagsbok till stöd för medborgarens lagkännedom. Om en skrift av detta slag skulle åstadkommas, så bleve det dock nödvändigt att giva den så blygsamma dimensioner som möjligt utan att likväl utelämna något mera väsentligt. Hänvisningar skulle givetvis göras till den författning, där den fullständiga lagtexten återfinnes.

En annan fråga är hur och i vilken omfattning »årsboken» skulle distribueras till allmänheten. Man kan t. ex. tänka sig, att det kunde ske genom förmedling av de kommunala myndigheterna till alla hushåll och enskilda skattebetalare eller så, att den, som så önskade, finge kostnadsfritt eller mot viss mindre avgift avhämta densamma hos vederbörande myndighet.

Kostnaderna för framställning och distribution av en publikation av här antytt slag bleve nog inte så obetydliga. Värdet av den ifrågasatta anordningen måste emellertid också sägas vara ganska stort. Egentligen måste man säga sig, att den hittillsvarande ordningen eller rättare sagt frånvaron av ordning vid lagkungörandet utgör en allvarlig och uppenbar brist i demokratiens tillämpning, och det är förvånansvärt, att den kunnat få bestå så länge. Den bör därför på lämpligt sätt avhjälpas.

Med stöd av det sagda får jag alltså yrka,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t hemställa om utredning av frågan om och på vilket sätt en officiell enkel årlig redogörelse för de året förut beslutade viktigaste lagarna och författningarna och deras huvudsakliga innehåll må kunna utarbetas och göras tillgänglig för rikets medborgare i all den utsträckning, som kan finnas nödig och lämplig.

Stockholm den 23 januari 1946.

O. E. Sandberg.
